

A TANÁCS (EU) 2016/1989 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**(2016. november 11.)****a schengeni térség általános működését veszélyeztető kivételes körülmények fennállása esetén végzendő ideiglenes belső határellenőrzés meghosszabbítására vonatkozó ajánlás megállapításáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 29. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Schengeni határ-ellenőrzési kódex 29. cikkével összhangban a Tanács 2016. május 12-én végrehajtási határozatot fogadott el a schengeni térség általános működését veszélyeztető kivételes körülmények fennállása esetén végzendő ideiglenes belső határellenőrzésekről szóló ajánlás megállapításáról.
- (2) A Tanács öt schengeni államnak (Ausztria, Németország, Dánia, Svédország és Norvégia) azt javasolta, hogy a végrehajtási határozat elfogadásának napjától számított legfeljebb hat hónapos időtartamra tartsanak fenn arányos ideiglenes határellenőrzést, hogy kezeljék a görögországi külső határellenőrzésben mutatkozó hiányosságokból, valamint a Görögországba érkező és onnan más schengeni államokba tartó irreguláris migránsok szabálytalan továbbutazásából fakadó, ezen államokban a közrendet, illetve a belső biztonságot fenyegető súlyos veszélyeket.
- (3) 2016. szeptember 28-án a Bizottság közzétette a végrehajtási határozat végrehajtásáról szóló jelentését. A jelentésben megállapította, hogy az Ausztria, Németország, Dánia, Svédország és Norvégia által végzett belső határellenőrzés arányos és összhangban áll a tanácsi ajánlással. A Bizottság emellett a rendelkezésre álló információk és az érintett államoktól kapott jelentések alapján azt is megállapította, hogy a jelentéstétel időpontjában nem találta szükségesnek a végrehajtási határozat módosítására irányuló javaslat előterjesztését.
- (4) Az érintett schengeni államok 2016. október 18-án, illetve 21-én benyújtották a Bizottságnak a tanácsi ajánlás végrehajtásáról szóló második jelentésüket. Az ebben foglalt információk az első jelentésben szereplő adatokhoz hasonló tendenciát mutatnak (csökkent azon személyek száma, akik esetében megtagadták a beléptetést, és a benyújtott menedékjog iránti kérelmek száma is mérséklődött), amiből a helyzet fokozatos stabilizálódására lehet következtetni.
- (5) Mindazonáltal – bár az Európai Unióba érkező irreguláris migránsok és menedékkérők száma lényegesen visszaesett – Görögországban és a Görögországot elhagyó irreguláris migránsok szabálytalan továbbutazása által leginkább érintett tagállamokban még mindig jelentős számú irreguláris migráns tartózkodik. A korábban megfigyelt tendenciákat figyelembe véve megalapozottan feltételezhető, hogy ezek a személyek megpróbálnak majd szabálytalanul továbbutazni más tagállamokba, amint megszűnik az ezt jelenleg megakadályozó határellenőrzés.
- (6) A migrációs válság kezdete óta benyújtott, illetve a továbbra is folyamatosan érkező, menedékjog iránti kérelmek összesített száma jelentős terhet ró valamennyi uniós tagállam közigazgatására és állami szolgálataira, különös tekintettel a végrehajtási határozat által érintett schengeni államokra.
- (7) A belső határellenőrzést nem lehet más fontos tényezőktől függetleníteni. „A schengeni rendszer helyreállítása – ütemterv” című közleményében ⁽²⁾ a Bizottság meghatározta a teljes körűen működő schengeni térséghez való visszatérés érdekében végrehajtandó különféle szakpolitikai intézkedéseket.

⁽¹⁾ HLL 77., 2016.3.23., 1. o.⁽²⁾ COM(2016) 120 final.

- (8) Az ütemterv konkrétan előírta az Európai Határ- és Parti Őrség elfogadását és megvalósítását. Az Európai Határ- és Parti Őrségről és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 863/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2007/2004/EK tanácsi rendelet és a 2005/267/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. szeptember 14-i (EU) 2016/1624 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ a Bizottság vonatkozó javaslatának előterjesztését követően kilenc hónapon belül, 2016. október 6-án hatályba lépett, ami jól példázza valamennyi érintett szereplő elkötelezettségét. A várakozások szerint a gyorsreagálású állományok (mind a humán erőforrás, mind a technikai felszerelés tekintetében) 2016. december 7-re, a gyorsreagálású visszaküldési állományok pedig 2017. január 7-re létrejönnek és megkezdik működésüket.
- (9) A schengeni rendszerhez való visszatérést célzó ütemterv fontos elemként határozta meg az EU–Törökország nyilatkozat sikeres végrehajtását is. Jóllehet a nyilatkozat végrehajtása – a harmadik eredményjelentésben⁽²⁾ foglaltak szerint – eredményesen halad, változatlanul gondoskodni kell arról, hogy a nyilatkozat működése szilárd alapokon nyugodjon. Emellett továbbra is folyamatosan szükség van a nyugat-balkáni útvonallal foglalkozó vezetői találkozóknál elfogadott nyilatkozatban előírt együttműködésre.
- (10) Következésképpen, bár a schengeni rendszer helyreállítását célzó ütemtervben azonosított területeken számottevő előrelépések történtek és a helyzet fokozatosan stabilizálódik, több időre van szükség az intézkedések teljes körű végrehajtásához és a megfelelő eredmények megszilárdításához.
- (11) A közrendet vagy a belső biztonságot súlyosan fenyegető, illetve a schengeni térség általános működését veszélyeztető kivételes körülmények tehát továbbra is fennállnak.
- (12) A jelenlegi görögországi instabil helyzetre és a Görögországot elhagyó irreguláris migránsok szabálytalan továbbutazása által leginkább érintett tagállamokban még mindig érzékelhető nyomásra való tekintettel indokoltnak tűnik, hogy a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető súlyos veszélyek kezelésének végső eszközeként jelenleg ideiglenes belső határellenőrzést végző schengeni államok – nevezetesen Ausztria, Németország, Dánia, Svédország és a társult ország Norvégia – számára engedélyezzék ezen ellenőrzés arányos meghosszabbítását, a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 29. cikkével összhangban.
- (13) A jelenleg rendelkezésre álló tényadatok alapján a meghosszabbítás nem haladhatja meg az ezen végrehajtási határozat elfogadásának időpontjától számított három hónapot.
- (14) Azoknak a tagállamoknak, amelyek e végrehajtási határozat nyomán fenn kívánják tartani a belső határellenőrzést, erről értesíteniük kell a többi tagállamot, az Európai Parlamentet és a Bizottságot.
- (15) Az érintett tagállamoknak, mielőtt határozatot hoznak az ellenőrzésről, meg kell vizsgálniuk, hogy az azonosított veszélyt el lehetne-e hatékonyan háritani a határellenőrzéstől eltérő, más intézkedésekkel. Az érintett tagállamoknak az értesítésben ismertetniük kell e vizsgálat eredményét és a határellenőrzés fenntartása mellett szóló érveket.
- (16) Az Európai Tanács migrációról szóló, 2016. október 20-i következtetéseiben foglaltak szerint a schengeni rendszer helyreállításának folyamata magában foglalja az ideiglenes belső határellenőrzés aktuális igények függvényében történő kiigazítását is. E végrehajtási határozat értelmében a határellenőrzést kizárólag a szükséges mértékben, az ellenőrzés intenzitását a feltétlenül szükséges minimumra korlátozva kell végezni. Például, ha egy adott időszakban a beáramlás mértéke elhanyagolható, lehetséges, hogy bizonyos határszakaszokon nincs is szükség ellenőrzésre. Annak érdekében, hogy a lakosságnak az érintett belső határokon való átkelése a lehető legkisebb mértékben akadályozódjon, kizárólag célzott, kockázatelemzésen és hírszerzési adatokon alapú ellenőrzés végezhető. Emellett a releváns határszakaszokon végzett ellenőrzés szükségességét rendszeresen, az összes érintett tagállammal együttműködve meg kell vizsgálni és újra kell értékelni, a határellenőrzés fokozatos csökkentése érdekében.
- (17) E végrehajtási határozat végrehajtása során minden hónap végén el kell juttatni a Bizottságnak a végrehajtott ellenőrzések eredményeit tartalmazó teljes körű jelentést, adott esetben az ellenőrzés további szükségességére vonatkozó értékeléssel együtt. A jelentésnek tartalmaznia kell az ellenőrzött személyek összesített számát, az ellenőrzés nyomán megtagadott beléptetések összesített számát, az ellenőrzés nyomán kiadott kiutasítási határozatok összesített számát, valamint a belső határellenőrzési pontokon benyújtott, menedékjog iránti kérelmek összesített számát.
- (18) A Tanács tudomásul veszi, hogy a Bizottság szorosan nyomon kívánja követni e végrehajtási határozat alkalmazását,

⁽¹⁾ HLL 251., 2016.9.16., 1. o.

⁽²⁾ Harmadik eredményjelentés az EU–Törökország nyilatkozat végrehajtásáról (COM(2016) 634).

AJÁNLJA, HOGY:

1. Ausztria, Németország, Dánia, Svédország és Norvégia e végrehajtási határozat elfogadásának napjától kezdődően legfeljebb három hónapos időtartamra meghosszabbítsa az arányos ideiglenes határellenőrzést a következő belső határokon:
 - Ausztria az osztrák–magyar és az osztrák–szlovén szárazföldi határon,
 - Németország a német–osztrák szárazföldi határon,
 - Dánia a Németországba kompjásokat üzemeltető dán kikötőkben és a dán–német szárazföldi határon,
 - Svédország a déli és nyugati rendőrségi körzetben található svéd kikötőkben és az Öresund hídon,
 - Norvégia a Dániába, Németországba és Svédországba kompjásokat üzemeltető norvég kikötőkben.
2. Az említett ellenőrzések meghosszabbítását megelőzően az érintett tagállamoknak párbeszédet kell folytatniuk a releváns tagállammal (tagállamokkal) annak biztosítása érdekében, hogy csakis ott kerüljön sor belső határellenőrzésre, ahol az szükségesnek és arányosnak minősül. Emellett az érintett tagállamoknak a Schengeni határellenőrzési kódex rendelkezéseivel összhangban biztosítaniuk kell, hogy a belső határellenőrzésre csak végső megoldásként kerüljön sor, ha más alternatív intézkedésekkel nem érhető el azonos eredmény, és kizárólag a belső határ azon szakaszain, ahol az ellenőrzés szükségesnek és arányosnak minősül. Az érintett tagállamoknak minderről megfelelően értesíteniük kell a többi tagállamot, az Európai Parlamentet és a Bizottságot.
3. A határellenőrzést célzottan, kockázatelemzésre és hírszerzési információkra alapozva kell végezni, hatályát, gyakoriságát, helyét és idejét pedig szigorúan a súlyos veszély kezeléséhez és a közrend, illetve a belső biztonság védelméhez szükséges mértékűre kell korlátozni. Az e végrehajtási határozat nyomán belső határellenőrzést végző tagállamoknak hetente felül kell vizsgálniuk az ellenőrzés szükségességét, gyakoriságát, helyét és idejét, az ellenőrzés intenzitását a szóban forgó veszély mértékéhez kell igazítaniuk és az ellenőrzést adott esetben fokozatosan meg kell szüntetniük, valamint havonta jelentést kell tenniük a Bizottságnak.

Kelt Brüsszelben, 2016. november 11-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. ŽIGA
